

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
16 Ianuarie st. v.
28 Ianuarie st. n.

Ese în fie-care duminică.
Redacțiunea în
Közép-utoza nr. 395.

Nr. 3.

ANUL XIX.
1883.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$,
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 25 lei.

F a m i l i a .

bosit me 'ntorc acasă,
Cu a țilei suferinți,
Port în pieptu-mi sarcini grele
De dureri și de dorinți.

Și cum porța se deschide,
Micul Cesar credincios
Dă din codă, sare, joră,
Și se gudură voios.

Întru 'n casă: o fetiță,
Cu ochi verzi, cu păr buclat,
Me întimpină zicându-mi:
„Tată! ce mi-ai cumpărat?”

Apoi dulcea mea soție
Lin me stringe lângă piept
Și me 'ntrebă: „Pân'acuma
Unde-ai fost? De mult te-aștept!”

Atunci uit ori ce durere,
Ori ce grijă, ori ce chin,
Raiul intră 'n a mea casă
Cu tot farmecu-i divin.

Ah! familia-i lăsată
Dela sântul Dumneșeu
Să ne-aline suferința
Grigele și traiul greu!

București 3 jan. 1883.

Carol Scrob.

Cum eugetă Sasul.

— Snovă. —

Hanț — nume ce va să zică Ion — eră un Să-săloiu voinic și muncitor cât nu se pôte spune. El se pomenise în curtea unui boer mare d'ai lor, căruia pe limba nēmțului i zice baron. Moșu-seu, tată-seu îmbetrânise slujind la curtea acestui baron. El însuși, după ce se mări, ajunse a fi rēndașul curții. Boerul îl laudă la toți prietenii lui, că Hanț este o slugă harnică și de trebă. Pentru acēsta toți cu totul îl luau în nume de bine.

Într'o ții Hanț remănend acasă să păzescă curtea,

fiind că boerul cu ai sei se dusesse la preâmbulare, ietă că vine popa al lor, ia așa nu-nui să vedă ce mai face boerul.

— Ce face boerul, Hanț?

— Ce să facă, cinstite părinte; iecă s'a dus la preâmbulare.

— Așă! dară tu, Hanț, cum te mai lauți? cum o duci cu curtea boerului?

— Cum s'o duc, domnule părinte! Iecă, muncesc cât e țiuica de mare și pare că treba ivoreșce din pământ: nu se mai sfireșce. Grea vietă mai ducem și noi aștia, muncitorii, pe lumea asta albă! Dară de! ce să țici? pe semne că așă a orēnduit Dumneșeu pe sērac ca să fie.

— Lasă, Hanț, nu te intristă, că are Dumneșeu grige de tot omul. Ai muncit pe lumea asta? pe cealaltă ai să te odihnești.

— Așă o fi, taică părinte; dară mie mi se pare, că și acolo greul tot noi sēracii avem să-l ducem! Iecă d'o pildă, când ți-o fi și ție lumea mai dragă. să te odihnești o lēcă, te-i pomeni cu Dumneșeu că-ți țice: „Hanț! ia du-te de ia a lună și-o atērnă pe cer ca să lumineze omenilor” și tu trebuie să te scoli și să ascultți porunca. Ori i-o veni pofta să-ți țică: „Hanț, ia să mai iei ale stele să le mai ștergi nițel, să le mai freci ca să strălucescă mai bine” și-atunci, poți să nu faci? cât de ostenit ai fi. Sēu, cine mai șice? pôte să-ți țică: „Hanț, ia ciurul și mai cerne nițică plōie omenilor”, ori „ia lopata și mai imprășcie nițel a zăpadă, ca să ningă pe pământ”; pôte-se cineva împotrivi la tōte poruncile astea?

Popa tăcū, rise pe sub musteță, cum se țice, și plecā la treba lui.

Pasă-mi-te Hanț, șciind rugăciunea Domnului unde țice: „cum în cer și pe pământ”, el cu mintea lui a socotit, că tot una este decă ar întōree vorba și ar țice: „precum este pe pământ așă va fi și în cer”, și fiind că el nu șicia pe pământ a face alt-ceva decăt a ciurui orțul cailor, a rāni curtea, ar duce felinarul sēra la grajdii și a curățā alāmurile dela hamuri, tot cam astfel de trebă credea el că are să facă și în raiu.

(Povestită de dl I. Manliu, profesor.)

P. Ispirescu.

Diua de Junie.

(In singurătate...)

(Amicului meu G. Theodorescu.)

Ca să scapi de gura lumei, și de-al traiului urit :
Numai în singurătate vei afla acest secret ;
Căci speranțele senine, și-al trecutului regret,
Acolo mângăie tainic sufletul posomorit !

Să stai singur ! O ! ce dulce mi se pare mie viața,
Să privești cu bucurie cum răsare dimineața
Sórele peste coline sărutându-le 'n focat ;
Și sub umbra recoroasă a castanului din vale,
Să admiri sborul fantastic ce îl face 'n a lor cale
Paserile ușurele pe sub cerul azurat !
Ierba verde pestrițată de strălucitoare flori ;
Cristalinele isvóre... corul de privighetori ;
Și zefirul ce adie cu gingașa lui recóre,
Dizmijerând ori-care frunză, legănând ori-care flóre...
Ietá în singurătate, ce tablou încântător
Poți privi, și înțelege decá ai vre o simțire
Luminată de iluzii și 'ncălđită de iubire ;
Când ești tinér, și când totul e plăcut suridător !

Numai în singurătate cântă 'n suflet poezia,
Numai în singurătate poți gustá din ambrozia,
Ce îmbetá muritorul cu parfum suav, cerese...
Și îl face să plutescá dus pe aripa gândirii ;
Pe o cale înfloritá, spre locașul nemuririi...
Mai pe sus cu mult de stele p'ân la tron Dumneșcesc !

Mănăstirea Mamu 1882.

Ion N. Iancovescu.

Î n p e n s i o n .

— Copie de pe natură. —

(Urmare.)

Dela o vreme totul se liniștia ierăș și cele două fete de săptămână puneau mеса. Dra Charlotte, pentru ca să deprindă copilele sale și la puțină gospodărie, întocmise lucrul astfel, ca în fie-care săptămână câte două fete să grigescă de ale mesii; și me rog nu erá acésta glumă, unde se puneá mеса de câte trei ori pe și la câte 26 persoane și unde fie-care fetá avea afará de teiere tacámul seu propriu, ce trebuia să-l alegi și să-l pui fie-care la locul seu. De se întemplá să greșescá care-va și să lipsescá un pahar, o furculiță seu ori ce a fi de pe mеса, pedepsa erá croitá, cá din bucata a patra nu mai gustá.

Ș'apoi pedepsá erá acésta, nu nimic !

Căci ca tóte stăpánele ce pensióne și domnișóra erá de credință, cá máncaarea puținá e sănétosá și cá omul cu stomachul tiesuit nu lucrá bucuos; și tóte porțiunile erau croite după acésta măsurá gingașá. Mai pune acuma, cá la bucata din urmă îți întórce teierul cu fundul în sus și nici nu te lasá să te scoli dela mеса înainte de vreme, apoi poftim table d'hôte ! Da dic, cá erá bine de altá parte; trăind în chipul acesta, nu ne bolnăviam cu anii și puteam sta cu nádejde de lucrurile nóstre, ier doctorului S. slabá căpătare i făceam.

Domnișóra ședea totdeuna în capul mesii, ier la celalalt capét pusese pe „Fräulein Marie“ o nemțică tinerá și inteligentá, ce o ținea pentru ajutor în cele ale școlii. În chipul acesta aședate între două „dascălițe“ máncaam iute, după poruncá, și acuș-acuș auđiai când

pe una, când pe cealaltá cărând ca niște cóbe, ce nici la máncaare nu ne dádeau pace.

Décá ne sculam dela mеса la sémnul dat, sárutam pe rënd drépta domnișórei și mergeam ier la carte, lăsând acum mеса pe mánile servitórelor.

Cátrá două césuri veniau fetele din oraș ierăș și aședându-se demoiselle Charlotte și Fräulein Marie la locurile lor lângá două ferești, începeam a lucrá și pe rënd una câte una ne arétam sporiul seu stăpánei seu ucenicii sale cerénd povețe și desluciri. Décá am vėđut la urmă, cá acésta merge după voia nóstrá, ne grámădiam cu tóte la Frl Marie, care ne luá mai cu frumosul; dar țai-ai găsit s'o poți înșelá pe frantzúoica. Ne-a poruncit ca fie-care fetá să-i arete lucrul, cá de nu, ce a căpétá a ei va fi.

Pe cât erá dra de strictá față de greșeli, pe atât de îngăduitóre erá cu acele fete, care se purtau bine, erau talentate și-i făceau pe voie. Și totdeuna când dojenia pe care-va i dicea :

— Nu veđi tu pe cutare seu pe cutare cum se pórtá de bine; imi face cinste și mie și părinților ei și imi e mai mare dragul să me uit la ea. Asta are să fie femeie de casá, dar din tine ce póte ești ? !

La șese césuri rémánend ier numai noi de noi luam ugina ș'apoi decá erá vérá ne împraștiam printre pomii grădinei cu cărțile în mánii și toráiam lecțiile de a valma, ier în vreme de ierná ne aședam în giurul unei mese lungi la trei lámpi, și făceam un tololoi de nu-ți puteai pricepe vorba. Nu strigam tare de fel, fiind cá ne oprise dra, dar unde borborosesc 20 și atátea de guri, nu se póte să auđi musca; când albinele ce-s albine și bijbăe de te asurđesc. Ier când ne poruncia dra mániosá, să nu invetám cu glas nalt, respundeam, cá altcum nu putem, și trebuia să-și inghitá mánia, ne avénd ce mai dice.

La opt césuri cinam, apoi ne culcam și în chipul acesta invertiam fără intrerumpere róta întemplárilor. Abia sámbetá după pránd și duminecá eșiam puțin din ogașul tocit de mai nainte și ne făceam o lécă de voie bună; și atunci chiar dra erá mai îngăduitóre, căci de, șcia ea, cá copii súntem, tinere súntem și cá pe lângá buche și ac mai aveam și să creșcem.

Sámbetá după pránd se grigia și în pensionul nostru ca la fie-care casá creștinescá, pentru diua sfántá a duminecii, și așá nu mai țineam școlá. După pránd îndatá ne puneam noi de făceam temele pentru luni și decá aveam trebuință scriam acasă supunénd se înțelege aceste scrisori la censura stăpánei, care decá aflá de cuviință, le puneá pe poștá.

Décá ispráviaam acest lucru mai ușor și de erá vreme bună, eșiam véra în curte și apucându-ne câte două de mánii formam un șir lung punénd pe o fetá singurá inaintea nóstrá. Feta strigá :

Taie mălaiu 'n două
Și ne dá și nóué !

și noi lăsându-ne tóte de mánii fugiam, pentru ca după un cerc în giurul împărțitórei de mălaiu să ne apucám ierăș de mánii. Aceea care remána fără sóță rostia cuvintele de mai sus și jocul se urmă în acela chip. Jocul acesta îl numiam „málaiul“ și-l jucam fórte de multe ori, fiind cá fuga, ce o făceam ne întindea picioarele înțepenite într'o săptămână de țile și hazul acestui joc ne inveseleá inimile.

Urindu-ni-se de „málaiu“ ne urcam de a rëndul în huțuțuș și care eram mai curágióse făceam vitejii ce ar fi putut avé urmări fórte dureróse; dar bagsémá ingerul Domnului a priveghiat peste noi, căci nici odatá nu ni s'a întemplat nimic, ier în vremea din urmă a cassat dra acest joc primejdios.

Mai ne jucam apoi cu roțile, mai insuram pe dl

Misch și alte jocuri sburdalnice și pline de vioșie, ce șcieam noi pe atunci. Dar cele mai mari ne apucam mai cu seamă câte 2—3 de braț și în serile frumoase de veră ne plimbam printre verdeta și paturile cu flori ale grădinei, destăinuindu-ne împrumutat dorințele inimii și făcând în tovărășie tabloul răpitor al viitorului. Pentru că trebuie să fie cineva fătă, ca să șcie câtă poezie este în această inimă simțitoare și cât de puternică poate fi durerea ei.

Și așa cum lunecam în amurgul serii pe sub copacii frunzoși, pierdute în privirea viitorului, începeam încetinel-încetinel cântecul nostru favorit despre noua călugăriță :

Nóptea vine, trece,
Sufflă vântul rece
Peste văi adânci;
Sórele resare
Și cu el dispare
Umbra de pe stânci.

Sfântă Provedință,
Fire-ar cu puțință,
Să pierd ce-am iubit?
Inima în mine,
De plâns și suspine,
Vai, a veștejit.

Ori ce fericire,
Speranță, iubire
Ați me părăsesc,

Adio dar lume
Și tu scumpe nume
Ce-mi ești încă sfânt!
Saveniri trecute
Remâneți ați mute,
Eu caut un mormânt!

Și câte o lacrimă ni se scurgea pe obraji fără să putem pricepe această durere, ce ne cuprindea sufletul.

Dar măhnirea ținea puțin și ier ne înveseliam, ba chiar ne certam foarte des și prietenele cele mai bune încă; și în mânia aceea spuneam toate tainele bătându-ne joc de ele. Acesta stare de manie era la noi lucru de rënd, pentru că bagséma așa a făcut Dumnezeu inima femeii simțitoare peste măsură. Numai față de domnișóra eram toate solidare și nici odată nu putea afla nimic despre cele ce noi în taină le făceam; afară dora când îți trântia vremea câte o bazaconie, de care și nouă ne era rușine.

Sâmbetă séra de era vreme bună și de era dra dispusă, eșiam la preumblare. Acesta era una dintre cele mai mari distracții, ce puteam avé în pension, și când auđiam glasul drei: „Fete mergem la plimbare” ne apuca o bucurie nebună, ca pe paserea din colivie, când i dai drumul spre crângul, în care s'a născut. Și o pedepsă mai mare nici că ne puteam inchipui, decât a fi oprită dela plimbare.

Noi fetele ne puneam câte două în rënd astfel că cele mici erau înainte, ier cele mari înderépt; la urmă venia dra Charlotte cu Frl Marie séu cu o altă fătă dintre noi, pe care și-o alegea pentru conversație.

Arangiate în chipul acesta în șir totdeuna drept mergeam în pas lin și asemenea după comanda cârmei din dèrept; și totă lumea de pe strade stătea locului adimenită, să ne privească șoptind cu plăcere: „Fetele din pension!” Căci frumos este a vedé un șir de copile tinere și fragede ca roza dimineții și a te bucurá împreună cu dênsele de tineretea, ce se desmérdă pe obraji lor.

Noi ne făceam vedete și numai cu cода ochiului aruncam câte o privire la domnișórii, ce erau atât de obraznici de stăru în joc până treceam și ca să

ne pótă vedé mai bine în față abia ne lásau loc, de trebuia să le ferim din cale.

Duminecă înainte de amiéđi stăteam de carte, fiind că la biserică nu-i plăcea drci să ne ducă de frica studenților, cari atât erau me rog de fără nas, de nu-și mai luau ochii dela noi și de multe ori ne agrăiau în decursul slujbii. După amiéđi eșiam ierăș în grădină séu mai bucuos remâneam în salónele de cătră stradă, ca la momente favorabile să putem ridicá perdeluțele și să aruncăm câte o ochire furișată mulțimii ce trecea pe sub ferești și mai cu seamă câte unui student, cari îmbrăcați de sərbătóre cu bucheașul de floricele în grópa nasturelui se preumblau la acesta vreme făloși pe trotoarul institutului nostru. Ei țineau ochii sgăiți la ferești și de câte ori se zăria câte un cap de sub perdeluță, puneau repede mâna pe pelerie și dá-i nene la complimente; ier noi fetele ne mândriam cu aceste complimente și care era norocósă să capete mai multe era pace să poți vorbi cu ea în acea ți.

Domnișóra șciea bine pricina, de ce nouă duminica după amiéđ acuș ne era rece, acuș ne era cald în grădină și ne șpioná cu sirguintă. Șciu că odată, când redicase Elvira perdéua de bumbac și se uitá în ticsă cine șcie la cine, vine dra típtil-típtil și se opreșce în pragul ușii, fără a dice nimic și făcându-ne noué semn să tăcem. Dar Elvira habar n'avea, ci stătea cu ochii țintiți la acei cineva, care era pe semne foarte frumușel, de nu se putea deslipi féta de el. Deodată strigá dra mánioasă :

— Elviră, ai uitat că nu-i iertat să te uiți pe ferești ?

Copila a tresărit și întorcându-se dișe spăriată :

— A trecut dră me rog tată-meu pe aici și mi-a fost tare dor de el, fiind că de mult nu l'am vedut.

Noi isbucnirăm în hohot și chiar domnișóra zimbi la acesta șirițenie a Elvirei, apoi închise ușa și se duse la lucrul seu fără să caute a se convinge decă a trecut într'adevăr tata Elvirei pe sub ferești; imi aduc însé bine aminte, că în pension tată-seu abia la multă vreme după acesta întâmplare s'au arétat.

După acesta noi de câte ori vedeam câte un student, diceam Elvirei :

— Elviră, tatăl teu !

Și ei nu-i părea réu.

II.

Dar rënduise Dumnezeu peste an o bucată de vreme și pe pofta inimii nóstre, când uitam toate necasurile avute și ne părea bine că sântem în pension. Era acesta vreme carnevalul. Pentru că cât de strictă era dle Charlotte și cât de bine ținea ea închise porțile institutului seu, flăcăul vesel și sburdalnic intrá co-lea după anul nou la sunetul muzicii și noi îl primiam cu brațele deschise și cu inima plină de dor.

Aceste au fost dílele frumoșe și în veci neuitate, când pentru întâiaș dată am intrat în jocul märeț al inimii, când am început a pricepe fericirea iubirii, și pentru întâia óră ne-am isbit de stánca vértósă a des-amăgirii. Și era acest joc cu atât mai interesant, că cu nevinováția jocului copilăresc se amestecá sublimitatea simțemintelor producând stări sufleteșci de un farmec nemărginit.

Pentru aceea așteptam carnevalul cu o nerăbdare febrilă și când vedeam cei dintâi fulgi de zăpadă sburând fără siguranță prin aerul rece, simțiam o bucurie mare știind că carnevalul nu-i departe.

Crăciunul abia-l apucam să trecă și diua anului nou o țineam de chin. A doua ți după Sân-Vásiiu se arétá Tanzmeisterul H., un om nalt, uscăcios cu monoclu în ochiul stâng, totdeuna pomédát pe cap și cu papucii sclipicioși de-ți luau vederea. El ni se presentá

nouă și ne scriea numele tuturor într'un notiț roșu cu simbolul credinții, dragostii și nădejzii imprimat pe partea din afară a dōscii; ne asigură că vom învăța iute și că ne vom petrece bine, apoi rostind câte trei-patru expresiuni de adio după olaltă se închină și eșia repede ca săgēta.

De atunci începēnd în fie-care duminică sēra dela 5 până la 8 cēsuri țineam probe de joc, dar bine înțeles numai noi de noi. Abiā spre sfērșitul carnevalului odată sēu de două ori aducea dl H. studenții, ce aveau curs de joc la dēnsul acasă și ne indelețniciam a jucā braț la braț precum se cade.

Iēr de încheiere erā la sfērșitul carnevalului proba generală și erā totodată primul bal, la care am luat parte.

Cu sēptēmāni înainte de acea și începeam pregătirile, scrieam părinților sē ne comande toaletele și făceam fel de fel de planuri, fiind acesta neintrerupt obiectul nostru de conversație. În ziua balului ne apucau un fel de friguri, nu puteam māncā nimic, nu aveam stare și alinare nici pentru o clipă, mereu ne uitam în oglindă și priviam toaletele înșirate în salonul despre curte; iēr în sufletul nostru se petrecea o luptă nehotărītă între bucuria petrecerii și între o tēmă, despre care pe vremea aceea nu eram în stare a ne da sēmă.

Cu mare greu sosiā sēra și la cinci cēsuri începeam a ne îmbrēcā. Mama, sora sēu cutare cunoscută a fie-căreia erā de față, ca sē ne ajute la facerea acestei toalete de mare înșēmnatate. Și Dōmne ce mai zăpăcēlā se făcea atunci; uneia i trebuia una, alteia alta, una se plāngea, că-i e scurtă rochia, alta se necăjiā că-i e prē larg corsetul și nu se pōte stringe bine, una injurā șusterul, că i-a făcut păpuci mari, dar mai pe sus de tōte se aușiau vaelele mai multora: „că ad prospiciezā mai rēu ca totdeuna“.

— Mai puteți și voi vorbi, uitați-ve la mine, că mi-e nasul roșu de trochnă ca sfecla; par că e mânia lui Dumneșu! — se vāierā alta, ce tocmai își ștergea nasul.

În sfērșit după multă bātaie de cap eram tōte gata și atunci aruncam o privire împregiur uitāndu-ne una la alta; și de i se pārea uneia, că alta are haină mai frumōsă, ține-te soro la mână și ține-te la tândălituri; pentru că în acea nōpte prietenia încetā și fie-care erā pentru sine.

— Fete, — ōicea una, — Amalia se cununā ađi!

— Da ce Amalia, — reflectā alta, — Eugenia are sē fie în nōptea asta regina balului.

— Ba bine, că vestmēntul face pe om; vom vedē care are sē jōce mai mult, — ōicea a treia, care erā îmbrēcātā mai modest.

Dar iēcā sūnt șapte cēsuri. Atunci vine domnișōra îmbrēcātā și ea de sērbătōre într'o haină nēgrā și uitāndu-se odată peste noi zimboșce, apoi deschide amēndōuē aripele dela ușa salonului celui mare și ne ōice: Întrați copile!

(Finele va urmā.)

I. T. Mera.*

Te 'mpușe!

— Tragedie sātēscă, de L. Réthi. —

Ieri a fost la judecătōrie pertractare finală în cauza de omor a jidovului din Pārăești. M'am dus și eu, pentru că cunoșcuții mei, juriști, ōiceau, că e un

* În unele esemplare ale nrului trecut numele dlui autor s'a tipărit greșit: „T. V. Mera“ în loc de „I. T. Mera“. Red.

cas fōrte interesant. Tocmai așā vorbiau, ca medicii din giurul patului meu, când nu mai credea nime, că me voiu mai sculā vr'odatā.

Pe jidovul din Pārăești îl cunoșceam și eu, în persōnă. Erā un om omenet, afabil; îl chiemā Aron Edelweiss. Āncă și de aceea-mi aduc aminte, că înainte cam cu trei luni, pe când sē lātise vestea despre omor, tōți omenii din ținutul nostru își esprimeau părerea de rēu asupra nefericitului.

Se vorbiā despre el, că n'ar fi fost usurar așā mare. Căștigā unde putea, însă pe omenii sēraci i ajutā, de se putea fără daunā proprie. E drept, că a cumpērat pāmēnturi multe în Pārăești; ci i-s'a dat destulā ocaziune spre aceea. O parte din poporul de rēnd āncă nici până astādi nu s'a deprins, ca sē lucreze pentru sine, precum lucrā odiniōrā, când îl mēnau la domnii de pāmēnt. Apoi și crășma e aprōpe; de diavol āncă nu se mai tem omenii acum, ca mai înainte; darea apasā, recōltele, mai mulți ani dōu' olaltā, au fost slabe. Poporul de rēnd e apor de multe, ca copilul: când se simte restrins, ia ajutor de unde capētā, fără de a se ingrigi mult de viitor. Așa și în Pārăești se aușia doba de multe ori, și fiind c'alt capitalist strāin n'a venit sē cumpere pāmēnturi, cāte un pātrar de jughēr și mai mici, ce zăceau de parte unul de altul; poporul însă în modul acesta și de pōte, nu cumpērā pāmēntul consă enului Aron Edelweiss în vr'o căți-va ani adunā ușoi avere de sute jughere. În tot ținutul erā cunoscut sub nume de „jidovul cel bogat“; casa lui erā cercetată și de domnii oficiali, cari i stringeau mână, când îl întâlneau în oraș.

La îngropăciunea lui șese copii petrecu ā cōșciugul, de și trei nu erau acasă; aceștia se aflu în orașe mai depārtate la învățaturā și la negustorie.

Într'adever' tot omul vāierā pe biēti orfani, vēdēnd că-s atāția. Multā vreme se mai aușia d'acōdu-se, că ce daunā mare de se pustii tatāl lui pentru un lucru așā de mic.

*

Se deschise ușa salei de pertractare; e cel cōșpunerea fișcalului și se introduse ucigașul mare de mâni și de picioare.

De nou îl întrēbā — ca și când n'ar ser n'ōtēmica, și ca și când nu l'ar fi întrebat deșu de cāte multe ori — de nume, de etate, de religie. Totuși mai întrēbā, că are muiere și copii, ca și când l'ar fi vēțut în ușe pe biēta muiere suspināndā, care ocea în brațe un copilăș infășurat în trențe.

— Incusatule, Nicolae Tipu, mărturisēți, că ai împușcat pe Aron Edelweiss?

— Mărturisesc, — respunse el cu voie tēmptā, dar resolutā.

— Spune, cum s'a 'ntēplat!

— I-am spus, — începe el cu mână — sē nu-mi ia pāmēntul acela, că e al meu; el m' a āmālat cu legea și a dus de ici domni legiuitorii. În sēra de mai înainte m'am dus la el și i-am spus sē nu puie piciorul pe pāmēntul meu, că-l pușe. El mi-a respuns, că a mai aușit el de acelea destule. Tot satul a șciut de asta, că eu o am spus de multe ori, că deșu eu îi pușe, de-mi va luā pāmēntul, dar n'a ascultat nici de mine, nici de omenii sei ce l'ar mēnar că și nevēsta lui l'a rugat plāngēnd, ca sē mēnar acasă...

— Ș-apoi cum s'a întâmplat?

— Când el cu domnișōra de parte a pus piciorul pe pāmēntul meu, ca s'ar mēnar, și eu pe de altā parte m'am ivit acolo și m'a șergat. Dați-ve în laturi, Domnilor; ține-te Edeweiș! Căci am implinit, ce i-am făgăduit.

— L'ai împușcat?

Serinciobul.

— Da, l'am împușcat.

De mai multe ori ȳise el cuvintele acestea în decursul cercetării; dar și acum s'a înfiorat la cuvântul din urmă.

— Avut-ai de cuget să-l puști, ca să moră?

— Nu știu ce am vrut, că am fost tare amarit.

Atunci nevęsta dela ușe începę a plānge și a suspină tare; incusatul iute se uită într'acolo și două picături de lacrimi amare curgeau pe fața lui în jos.

Martorii fură chemați pe rënd; au predat și ei starea lucrului; s'a ținut vorbirea de incusare și cea de apęrare. Din acestea am înțeles și eu bine istoriōra asta simplă, dar îngrozitōre.

*

Când au dus pe Nicolae Tipu la cătānie, nu mai trăia nici tată-seu, nici mămă-sa. Jumętatea din casa părintescă, ce-i rămăsese lui, o lăsă în grija fratelui seu. Douę pământuri de pe hotar le predece în folosire lui Ion Toderan, pe a cărui fiică Saveta și-o încredințase și o ar fi și luat de nevęstă, decă legea ar iertă căsătorile înainte de servițiul militar.

Trei ani de ȳile, cât au fost el dus, cei de acasă nu l'au încunoșcințat despre nimica, nici din rōda pământurilor lui nu i-au trimes nimic, nici măcar o cocă.

Când s'a întors acasă, avea pe piept medaila de vitejie, devenise un bărbat așa de harnic, cât și dōmnele s'ar fi putut uită după el. El s'a întors acasă cu inima plină de speranță, dar aci nu l'a așteptat bucurie.

Casa lui eră negrită. De pe coperiș căduse paiele și plōia intrase într'ęnsa. De pe pāreți căduse pământul și oile frate-seu, pe cari acesta le ținea aci, prefăcură pământul din talpa casei în gunoiu.

El înfruntă pe frate-seu cu vorbe aspre, ci acestai-i respunse cu mai multă mānie:

— Dōră eu am fost detor, să-ți clădesc ție casă? Mi-ai dat tu mie ceva dintr'al teu? N'ai dat tu și folosul pământurilor tale la un străin, pe când eu am fost silit, să me chinuesc cu atāția copii flāmēnȳi?

Și fratele seu a avut dreptate.

S'a dus la părinții Savetei, sperānd, că acolo va află cel puțin dragoste; dar nici dragoste, nici Savetă n'a aflat. Saveta se măritase de mult; se săturase a mai așteptă după dęnsul.

A cerut folosul de pe pământuri; ci bętrānul Toderan i-a respuns, că anii trecuți nici atāta rōdă n'au adus, cu cât se se acopere semēnța și lucrul.

Iecă așa au primit pe Nicolae Tipu aceia, cărora trei ani de ȳile le lāsă el tōte ale sale.

Sufletul seu amarit tot nu află altă vętră, de cât la aceștia; însă de căldura, ce aflase aci, muriă de frig.

Āncă din primele ȳile ale sosirii sale acasă, a trebuit să męrgă la lucru cu ȳiua, ca să nu piēră de fōme.

A început a-și direge casa și se mută într'ęnsa. Curēnd s'a și insurat, ca să aibă cu cine împărți lucrul și mālaiul. A luat o fētă orfană sęracă, dar lucrătōre. Omul sęrac își caută soț la muncă, când se însăoră.

Au început a lucră cele două pământuri, făceau ȳile de lucru la alții pentru aratul și gunoitul pământurilor. Spinii i-au curățit ei ęnșiși; tot brūșul l'au dūmicat cu sapa; în locuri apătōse trāgeau sanțuri și așa de bine cultivase locul întreg, cât eră ca o gradină.

Ajungēnd nevęsta în stare de a nu mai putę eși la lucru de cāmp, trebuia să lucreze el singur pentru doi, ba și pentru trei; într'o sēră venind el dela lucru cātră casă, il întrebă notariul, că pentru ce se tru-

deșce așa de tare, ca să îmbunătățescă pământul altuia?

Asta eră o vorbă, ce nu o înțelega Nicolae.

Notariul l'a luminat, că pământul acela de sub pădure, spre a cărui îmbunătățire atāta se osteneșce, s'a prețuit pentru reștanția de dare a lui Ion Toderan.

Cine cuteză a prețui al lui pentru datoria altuia?

— Asta-i rēu, vecine Nicolae, că pământul nici nu e scris pe numele dtale, ci pe alui Toderan. Pe când nu erai dta acasă, el il folosiă. Nime n'a știut, ce legătură este între dvōstre; când s'au scris pe numele lui, nime n'a protestat.

Ci noroc a avut Toderan, că nu l'a aflat Nicolae acasă, când a alergat la el, că anevoie mai māncă sub sōrele lui Dȳeu, nici din rodul pământului aceuia, nici din al altuia.

Bętrānul Toderan cāpētă vęnt despre periclu și începę a trimete mijlocitori. I trāmise vorbă, că el nu-i pricina la nimica; el n'a știut, că domni au scris pământul pe numele lui. De n'ar avę alt pământ, de cât pe acela, l'ar da lui Nicolae, ci și pe ale lui i-le au cuprins pān' la cel din urmă. Nicolae, la sfatul altora, s'a dus la avocat; ci acesta a cerut bani pe timbre și anticipațiune, și Nicolae n'avea bani.

Va face dară el singur legea, ci asta va fi cuiva amară!

Când a sosit timpul licitațiunii și el a fost acolo printre popor și a strigat cu glas tare, să nu cumpere cineva pământul seu, că cine va pune piciorul pe el, cu gândul de a-l luă, aceuia i-a sosit momentul din urmă.

Aron Edelweiss totuși cumpēră pământul cu celelalte dimpreună. Pōte că el nici n'a auȳit admonițiunea. Pōte că nici n'a știut, că despre care vorbeșce unul dintre mulți ōmeni amāriți. Ce a fost pe numele lui Toderan, s'a licitat tot-odată; el le-a cumpēră la olaltă.

Ānsē Nicolae pe loc a mers acasă, a luat sapa și s'a dus la săpat tot la pământul acela.

Aron Edelweiss a tot trimes dojeniri prin antistia comunală, ca să-i predee pământul, că de nu, va fi rēu; Nicolae Tipu i rēspundea, ca să nu cuteze jidovul a-i luă pământul, că acesta e al lui. Edelweiss a a suplicat la judecătōrie pentru imposesionare.

În presera eșirii comisiunii s'a tēmplat, că Nicolae āncă odată s'a hotarit de a mers la Aron Edelweiss, în propria lui casă, acolo i-a spus, ca să nu ia pământul, că acesta n'a fost nici odată alui Toderan. Tot satul șcie, că el l'a moștenit dela tatăl seu.

Domnul Aron începuse a-i tāmăci, că el nu-i de vină la tōte acelea, el pe calea legii l'a cumpēră cu bani huni. Nicolae ar fi trebuit să-și desurce trēba cu Toderan, seu cu judecătōria.

— Așa dar precum e adevērat, că este un Dȳeu în cer, așa e de adevērat, că eu împușc pe domniul, cât va pune piciorul pe pământul meu!

Dōmna Ester, sęraca, āncă auȳise acēsta amenințare, ea rugă pe bărbat și aȳi și în diminęta următōre ieră, cu ochii plini de lacrimi: ca să nu-și facă de lucru cu omul acela selbatic, căci pământul acela nu-i sęrăceșce pe ei.

Comisiunea a plecat cātră pământul de sub pădure. Înainte a mers notariul judecătōriei cu esecutorul, Aron Edelweiss cu notarul comunal; mai înapoi antistia comunală și scriitorul judecătōriei.

Când eșise comisiunea la cāmp, mergea paralel cu ea și altă figură. Judele o observă și ȳise, că e de sigur Nicolae. Se pōte tēmplă, ca sęracul să facă vrō

nebuție. Un jurat puse palma de-asupra ochilor, se uită și mărturisă că și pușca e la el.

Au înaintat mai departe. Omul, care mergea paralel cu ei nu se mai vedea, căci ei mergeau pe un loc ridicat, acela însă pe o vale.

Când a ajuns ei pe loc și se adunase acolo grămadă, de cea parte a pământului, în distanță de vr'o 500 pași buni, se ridică și Nicolae. În partea grupei de cătră el steteau alții. Aron Edelweiss eră cam la mijloc. Nicolae ridică pușca și strigă la grupă, să se ferescă. Ca soldații la comandă, toți se trase într'o parte. În momentul acela tresni pușca și Aron Edelweiss fu trântit la pământ.

E departe încă de acolo fluviul, Somoșul mare, de cealaltă parte de hotarul satului vecin, Cănepiste. Numai acela putu opri comisiunea judecătorească în fuga cea orbă.

Însă Nicolae Tipu n'a persecutat pe nime. Rătăcind a intrat în pădure, s'a trântit sub un arbore; simți că lui i-a venit sfârșitul. Peste puțin se auzi clopotul din sat, că sună într'o dungă. Poporul năpădi din sat afară, ca și când un lup séu un câne turbat s'ar fi rătăcit pe câmp. El eră acum fêra selbatică, ce o cautau ei.

*

„În numele Majestății Sale al regelui* — începuse președintele judecătoreștii și toți ômenii din sala de pertractare se rădicară în picioare — „Nicolae Tipu din Pârăești, de 25 de ani, de religiunea orientală, căsătorit și tată a unui prunc, s'a aflat culpabil la omorierea lui Aron Edelweiss, și în considerațiunea împregiurărilor agravătoare și ușurătoare, s'a judecat la temniță pe 20 de ani*.

— Are judecatul de a mai observă ceva?

— Nimica, Onorată Judecătore. Una însă ve mulțămesc, că nu m'ați judecat la ștréng. Cel puțin ômenii nu vor alungă pe cei doi cerșitori dinaintea ușilor, dîcându-le, că sînt orfanii unui spênđurat.

Trad. de

Ioan Lazariciu.

Bibliografie.

(„Alexandre Le Bon, prince de Moldavie (1401—1433), fragment d'une histoire de la Moldavie depuis les origines jusqu'à la fin du XV-me siècle par Emile Picot, membre honoraire de l'Academie roumaine et Georges Bengercu, secretaire de legation de S. M. le Roi de Roumanie. Vienne 1882“.)

Sub acest titlu a apărut la Viena o broșură de 100 pagini în 16.

Autorii promit în introducere a publică istoria completă a lui Alesandru cel Bun, din care cauză opul întreg o se cuprindă mai multe broșure. Lucrarea această difere întru mult de monografiile române publicate până aci. În opul presinte găsim o espunere exactă a faptelor istorice din periodul acesta pré puțin cunoscut, séu cel mult numai fragmentar cunoscut. Autorii baséză espunerea lor pe documinte contimpurane, și constatăm cu plăcere, că procedura cea caracteristică a istoriografilor români moderni, a privi evenimintele și constelațiunile politice ale trecutului după curentul și aspirațiunile de astăzi, prin ce nu întru mult s'a falsificat istoria română și o înțelegere a timpurilor trecute, s'a evitat cu totul. Din astă cauză salutăm broșura apărută cu multă plăcere.

Gândim însă cu astă ocaziune a atrage atențiunea autorilor asupra următoarei contradicții:

„Un armistiu, urmat în curénd de o pace definitivă fu încheiat între ambele părți (între regele polon

Vladislav și Alesandru c. B.) în 8 sept. 1431* (p. 27) și apoi mai jos:

„Dușmăniile se urmau încă în Podolia în cursul anului 1432. Fedko, principele de Ostrov, care comandă trupele aliate ale lui Svidrigel (aliatul lui Alesandru c. B.) și Alesandru, perdù în o singură bătălie 12,000 de ômeni* (p. 27).

La a 1431 s'a sfêrșit resbelul isbucnit între Alesandru c. B., spriginit de Svidrigel și regele Polon, cu o pace definitivă, dară în anul următoriu: 1432 el „urméază încă* și Fedko perde după pace încă 12,000 de ômeni!...

De comerciul Român din periodul acesta se ocupă autorii fôrte puțin. Și totuși sub Alesandru cel Bun s'a regulat comerciul român, încheiând Alesandru cel Bun tratate comerciale cu regele Polon și cu voivodul Transilvaniei Stibor. Consolidarea și orénduiela referințelor în Moldova sub Alesandru cel Bun a deschis, după închiderea drumurilor comerciale în Turcia de astăzi, cătră Turci un drum nou comercial din Orient, care ducea dela orașele maritime ale Moldovei: Chilia și Acherman prin Tighinie (Bender), Iași séu Băcău și Némțiu, Sucéva, Seret și Cernăuți la Leov și Cracovia în Galiția, séu dela Sucévă peste Rodna și Bistrița în Ardeal, de unde apoi mergea la Viena, Praga, Iadra și Venezia. Pe acest drum comercial lumesc se transportau marfele așa numite „ardeleneșci* séu „brașovene* la Smirna, Arabia și Egipt, și vice-versa viniau din Asia marfele așa numite „transmarine“. (Veđi Cocinschi, în „Der ost-europaeische Handel im XV. Jahrhunderte* în „Jahrbücher für National-Economie u. Statistik* edate de dr. Johannes Conrad, Jena, 1880, tom. 34 f. 498—502 și „Familia“, 1882, nr. 13).

În partea întâie a broșurei se tratéză despre politica esterióră a lui Alesandru cel Bun. Autorii emit opinia, că Alesandru cel Bun gândi a află într'o supunere loială cătră regele Poloniei mântuirea de planurile pernițioșe ale Ungariei și ale Turcilor. Ei cualifică deci resbelul lui Alesandru cel Bun dela a. 1431 cu regele Polon Vladislav de un act nepolitic și caută a găsi cauza lui în motive religiôse, adecă de a apêră ortodocsimul contra Poloniei catolice. Opinei întâie opunem însă trátatul din 15/3 1412 încheiat la Lublau între regele unguresc Sigismund și regele polon Vladislav Jagiello, în care ei améndoi plănuesc după spatele lui Alesandru cel Bun împărțirea Moldovei; opiniei a dóua însă, înmigrarea Armenilor, cari șciură ușor de a monopolisă comerciul Moldovan, cum și împregiurarea, că femeia întâie Margareta, cum și cea a dóua fusese catolică. Femeia a dóua a fost sora regelui Polon Vladislav și véduva după ducele mazov Enric.

Franciscanul Bandini dîce cu ocaziunea inspectării bisericilor și mănăstirilor în Moldovă în raportul seu cătră „congregatio de propaganda fide*: „In medio ecclesiae (din Baia) est Baptistarium cum uno aeneo candelabro; sub quo Baptistario jacet Margareta illa, vere gemma preciosa, Moldaviearum Ecclesiarum fundatrix, cui hoc Epitaphium ad cornu destrum altario in Sanctuario adscriptum legitur: Anno MCCCCX. hoc templum in honorem Beatimae Mariae Virginis dedicatum, ab Illustrissimo Principe Alexandro Vajuoda aedificatum est una cum monasterio Moldaviensi, cujus pia memoriae conjux Margaretha sub fonte Baptistatis sepulta est. Requiescat in vitae aeternae resurrectionem. Amen. (Kurz, Magazin st. Brașov 1846. pag. 15). Epitaful o numeșce pe Margareta fundatoarea bisericilor catolice din Moldova, și pentru dênșa zidise Alesandru c. B. în a. 1410 biserica catolică din Baia. După un uric reprodus de cătră Sadok Baracz în „sci-

tiel istoriei ordinului predicatorilor din Polonia* (leu Leov, 1861, 8. II. p. 499, notă 673 aduse princesa Margareta la Siret pe Dominicani. Din toate ar rezultă, că alipirea lui Alesandru cel Bun către Polonia e mai mult a se căută în referințele familiare ale lui cu curtea polonă și litvană.

A doua parte a broșurei trătéză despre geografia și așezămintele Moldovei. Autorii emit părerea motivată, că Alesandru cel Bun n'a fost întemeiătorul boeriei moldovenești; ei dovedesc prin documente, că boeria există deja naintea lui Alesandru. În decomon s'a ținut până acū după **cronica** Urechia, Alesandru cel Bun de întemeiătorul ei. Și cu nedrept. Originea ei trebuie de căutat în „bo'gari“ ai imperiului româno-bulgar. Ce privește geografia Moldovei din timpul lui Alesandru cel Bun, autorii susțin după Hășdău, că confiniile ei treceau prin Tazleu, Bacău și Berlad.

Contra părerii acesteia **opunem** ierăși trătutul dela Lubleu dintr'a 1412 unde se ăice: „— et Kilia cum alia aequali medietate pro nobis Sigismundo rege et corona Hungarici maneant taliter dimietate et divisae“. Chilia **apartinea** dar în timpul lui Alesandru cel Bun Moldovei. Și acest trătut e **reprodus** de către autori cu câteva pagini mai sus (p. 11 not. 1).

Dionisiu D. Olinescu.

Scrinciobul.

— Veți ilustrațiunea de pe pagina 29. —

O petrecere plăcută și binefăcătoare pentru copii. În orașe și la sate, scrinciobul se găsește pretotindene; acolo mai măestrit, aici mai simplu, precum arătă și ilustrațiunea noastră.

Însă ori cât de **simplu**, scrinciobul își **indeplinește** în aceeași măsură funcțiunea sa. Face plăcere și distracțiune copiilor, dar totodată le face bine și din punct de vedere igienic.

Două funii legate de crēnga unui arbore, o scânduriță la capătul funiilor și ietă scrinciobul e gata. Copilițele se urcă pe el și sborul în aer începe.

Ce sbor, ce veselie, ce fericire!

G. M.

Căntece populare.

I.

runđuliță lemn uscat,
S'a dus badea m'a lăsat;
Nu mi-ar fi nici un bănat,
De nu s'ar fi depărtat;
Dar s'a dus Dómne departe,
Șapte țeri și jumătate.
Badea decând m'a lăsat,
De jale și de bănat,
Am făcut fântână 'n sat;
Fântână cu trei isvora,
Cine-a bé din ea sē móră.
De-or bé dușmanele mele,
Crepe inima din ele;
De-or bé némurile mele,
Védă că-s lacrimi de-a mele;
Sē védă că dragostile
Le-am plătit cu lacrămile!

II.

Frunđă verde codru des,
Eu din tine nu mai es

Nici călare, nici pe jos,
Că s'a dat frunđa pe dos.
Frunđa verde codru des,
Eu din tine numai es;
Nici pe jos și nici călare,
Că s'a pus frunđa 'n cărare.

III.

Trandafir de pe cetate,
Spune mândrei sănătate,
Că de mine n'are parte,
Că-s pe țermuri depărtate.
Trandafir de pe hinteu,
Spune la drăguțul meu,
Că mie nu mi-i de el,
Ca și lupului de miel.

IV.

Înălțate împérate,
Nu me 'ntreină departe,
Că n'am părinți sē me cate,
Surorile-s tinerele,
Nu-mi șciú cărările mele.

V.

Câte flori sânt pe isvor,
Tóte-mi strigă sē me 'nsor,
Dară flórea cea din iaz,
Ea ăice sē me mai las,
Sē nu-mi leg de cap nēcaz.

VI.

Fetiță din doi părinți,
Ce cugeți de te măriți?
De-ai șci cumu-i măritată,
Ai ședé la mă-ta feta
Ș'ai mai țese pânză lată.

VII.

Alunei cu multe-alune,
Ca mândruța nu-i în lume,
Floricea cu mândru nume.
Strugurel cu bómă rară,
Ca mândruța nu-i în țeră
Floricea de primăveră.

VIII.

Șede feta 'n cornu vetrei,
Suta șede 'n cornu lăđei;
Suta șede numérată,
Feta șede supérată.

IX.

Tutoror lumea li-i dragă,
Mie mi-i cernelă nēgră;
Tutoror lumea li-i bună,
Dar mie mi-i mătărăgună;
Tutoror le pare bine,
C'a picat réul pe mine.
Dar nu-i pară nimėru,
C'a pică pe prunciul lui,
Și n'are de ce-i păré,
Că și pe el a pică.

Bucium-Poemi.

Gr. Sima a lui Ion.

SALON.

Cronică bucușeșenă.

— 10/22 ianuarie.

(Viața din București. — Vécul electricității. — Patinagiul. — Teatru.)

În tabla de materii a „Familiei“ pe răposatul an, vęd trecute cronicile mele la rubrica „Viața socială“, termen pe care foarte rar noi bucușeșenii l'auđim, a-cest soiu de viață aprópe neesistând pe la noi. A ne perde serile pe la cafenelele concerte ori cântânde, nopțile pe la baluri mascate ori deschise, ăilele, cele pe cari le avem slobode bine înțeleș, pe pod ori pe lacul Cișmegiului, iecă soiul de viață pe care-l ducem aci. Afară d'asta câte un concert ori câte o piesă ne mai atrage din când în când și pe la teatru. Despre cele alte spectacole : panorame, teatre de câni, capre și maimuțe și menagerii nu mai vorbesc, ele nefăcënd admirațiunea de cât a copiilor și a dădacelor ori a norodului mahalalelor.

Nunțile, singura petrecere socială care ne remâne, și ele nu merită o mai îndelungă pomenire. Trăim într'un véc de răpide naintare, când tóte lucrurile, fie chiar și-o nuntă, se fac *à la vapeur*. Câteva minute la biserică și... drept la gară. Unde sânt strămoșeștile veselii de nuntă cari țineau trei ăile încheiate? Dar atunci fie-care ăicea : „Odată se 'nsoră omul!“ Acum e cu totul altfel : nimeni nu-și închipuieșce o căsătorie fără despărtenie, și deci, câtă ruinare pentru ori-cine d'ar fi se 'ntindă atâte ziafeturi de câte ori se va însurá!

*

Am ăis mai sus, că trăim în vécul vaporului; trebui să ăic într'al electricității care a luat locul aceluia. Nicăiri nu se mai vorbeșce de cât de electricitate, până și la noi, și mai ales la noi, de când cu încercările de luminat electric făcute la palatele regale, din capitală și dela Cotroceni, și la grădina Cismegiul. Sânt mai bine de ăece ăile de când aceste localități se lumineză prin electricitate care mai bine de ăece ăile deschide în fie-care sēră fălcile trecătorilor smulgendu-le câte-o interjecțiune de admirare.

Usina care distribuie electricitatea necesară lampele cari funcționeză pân'acum, se află aședată în apropierea palatului regal din oraș. Electricitatea e condusă prin fire metalice susținute din distanță în distanță prin stâlpi de felul celor cari suportă firele telegrafice. Lamele, cari sânt de o mărime colosală, au câte un glob de sticlă mată care îndulceșce țaria luminei de o culóre de argint. Dl Slead, care a întocmit tótă acésta aședare pe socotela și cu uneltele sale, póte se-și frece mânilor de rezultatul satisfăcător obținut.

În curënd se va terminá aședarea unor lampe de acest fel și la palatul prefecturei poliției și n'ar fi de loc réu decă s'ar da o tot mai întinsă respândire luminatului electric care în Chesterfield, oraș al Angliei, a înlocuit cu desevěřșire iluminatul cu gaz și a dat rezultatele cele mai satisfăcătoare din tóte punctele de vedere.

*

Dar decă luminatul electric dela palatul din calea Victoriei atrage pré mulți gură-cască, cel din grădina Cismegiul atrage pré puținii patinori. Astfel în

ajunul anului nou, de și lacul, ghemuit în cogiocul de ghiață ce-i croise gerul, înfățișă o privesce feerică la valurile de lumină ale celor un-spre-ăece lampe electrice cari trăgeau fășii de argint pe luciul lui; de și aerul resună de valurile sentimentale ale unei musici militare, nu erau aci de cât vr'o două-ăeci de iubitori de degerătură. Serile ce urmară, n'aduseră mai multă lume.

Și 'n adevěr cine-i acela care, când sântem în carneval, se schimbe o sală bine încăldită unde petrece făr' a se osteni câtu-și de puțin, pe un ger de mai multe grade pentru a-și primejdui, alunecând pe spinarea lacului, și capul și piciorole? Eu unul me mir îndestul, că se găseșce și ăiua destui... cari se dea bani ca se cerce de mai multe ori cu capul țaria ghieței, se degere câte-va césuri aci și se se întorcă acasă cu un guturaiu în cap și cu o recelă în óse strașnică. Nu voiu repeta aci faimósa filipică a lui Joseph de Maistre, care e plină de mult bun simț, contra petrecerilor de acest fel și deci voiu lăsá pe iubitorii de patinat se-și sdrobescă ori cât vor pófti ósele de cleștarul vęrtos al lacului.

*

Mai cald la gusturi, am preferat în totdeuna acestor friguroșe petreceri pe cele cari ni le procură o sală de teatru. Astfel am fost față și la povestea Sinzianei și opera „Haiducul“, tot ce ni s'a dat mai nou în cursul acestei sęptemăni.

„Povestea Sinzianei și Pepelea“ „mare operetă feerie națională în 5 acte și 1 tablou de dl V. Alexandri“ este un mănunchiu de diferite episođe rēslățite adunate de prin basmele române și alcătuite într'o salbă. Avem aci babe Rade cari nu sânt alt de cât gingașe ăine, fluere magice, paseri măiestre, codri făr-mecați; aci ni se înfățișează Papurá, Pârlea și Locustă-Vodă, țințari, urși și tot felul de dobitoce, Statu-palmă barba-cot călare p'un iepure schiop și fel de fel de năsdraveni care ne țin la teatru până la 1 după mieđu nopții.

Acésta feerie s'a jucat pentru ántaia óră în anul trecut, cu un succes mediocru. D'altmireli „Sinziana și Pepelea“ e un specatol care mulțameșce numai ochii; d'aceea el face fericirea copiilor și plăcerea celor dela galerie.

„Haiducul“ este opera despre care se făcea de atăta lungă vreme insedar atăta gălagie. Tóte reclamele n'au isbândit a face alt ceva de cât a ne smulge încă odată acésta vestită esclamațiune : „Muntele a născut un șoricel“. De și așul ne spune cu litere grase, că „scena se petrece în Oltenia“, nimic nu ne dá, ascultând opera, vr'o ideie lámurită despre naționalitatea română a acestei lucrări. Și ce ideie de acest fel ar puté se ne dea óre un libret a cărui dată, luată după cine șcie ce scriere străină, s'a scălciat după calapodul unui među cu totul necunoscut autorului, asemenea străin, s'a scris într'o limbă străină (francesă) și s'a tradus apoi într'alta (italiană) în care i s'a făcut musica, după care ierăși s'a tradus într'o a treia limbă, (d'astă-dată română)? și o musică în care abiá se aud pe ici colo două-trei motive naționale, ier restul e o întregă reminiscență din operele diferiților măiestri?

D'altmirelea nu e urită musica „Haiducului“, compusă de dl Bimboni, dirigintele orchestrei operei italiene, ba încă valsul din actul II cântat de đșora Fohstrom (Marióra) care a fost bisat, e de tótă frumuseșea, dar nu e originală, și mai mult, nu e națională. Ea cuprinde părți destul de dificile, orchestrația e destul de bună, dar atăta nu e d'ajuns pentru ca dl Damé, autorul libretului, se o întituleze cu emfasă : operă națională. Găseșce că pré se abuzează de acest calificativ de un cărd de vreme, și de! când e un Român la mij-

loc trece-merge, dar unui străin nu pré i se iértă asemeni necuviințe.

Décă cineva merită o mențiune onorabilă, o merită în adevér artiștii cari au trebuit să desfășure o silință uriașă pentru a învăța un libret într'o limbă străină cu totul necunoscută lor, căci opera a fost cântată în românește. Câtă bună-voință n'a trebuit să aibă bieții cântăreți pentru a puté ține minte de pe rost, silabă cu silabă, tóte cuvintele ce aveau să rostescă fără să le înțelegă! Și au eșit cât s'a putut de bine din impasul în care direcțiunea operei i-a băgat cu acésta ocașie. D'aceea și publicul le-a ținut sémă de acésta muncă năsdăvană. Puteți judecă despre adevérul acestor țișe din următórea sentință pronunțată de un critic și primită de toți cu entusiasm, în séra de vineri, când s'a dat pentru ántaia óră Haiducul: „Arțiștii merită să li se ridice o statuie; autorii, o spênzurătóre*.

A. C. Șor.

Dela Bistrița.

(Dóuë serbări: ajunul anului nou și Sântul Botez.)

Între împregiurările de ađi ne pare bine când vedem ăpresentându-se simțul național ori unde și 'n ori ce formă. Cel ce mișcă, dá sémn de viață.

Inteligența română din Bistrița serbă preséra anului nou într'un mod ce ne ámplu de bucurie. Cei de o religie, de un simț și de o credință se adunară toți a-și da o mână frățescă și a petrece câteva óre dimpreună.

Séra la șapte óre se adunară toți românii în sala ospétăriei orașenești, o societate alésă și frumósă de dame și bărbați.

Óspeții se 'nșirară la mese și se 'ncepú voia bună. Erá o sérá frumósă într'o familie fericită.

Fetele rideau, pocalele ciocniau, iér Georgița lăutariul cântá „hora Griviței“, cântá să ridá și sufletul.

Și când erá voia plină, lăutarii începură „Someșana“. Și sárirá la joc cu toții, un joc neóș românesc. Când il auđi, te faci tinér și voinic. Védurám bétráni cărunți încinși la joc cu inimă de flăcău. Melodia erá románescă, și inima románescă. Se 'nțelegeau una cu alta.

Jocurile românești mai cu sémă, Someșana, Romana, Cracovénca, se jocară cu mult foc, și petrecerea avea un caracter adevérat românesc.

Avurám plăcerea de a vedé dóuë damicele frumóse în porturi românești. Románce la vorbă, románce la inimă și románce la pene. Onóre și laudă!

E frumósă zadia románescă în tot locul, frumóséta o-a redicat până la tron, dar când o veđi pe ea cole 'n „Someșana“... Cum le-a făcut Dđeu una pentru alta!

Erá spre ăiuă când se despártiră óspeții, fărme-cați și fericiti.

Nu putem să nu amintim cu fală și plăcere de oficerii románi dela linie și honveđi staționați aici, cari, soldați cum se cade, dar románi cu inimă — nu lipsesc de nicăiri unde e vorbă de véda, numele și onórea románului. Ostaș brav, fidel stégului; român bun, credincios mamei ce l'a lăptat — iétá de-
*
visa lor.

Zelul acestor oficeri adause un lustru la sântirea apei în ăiuă sântului botez, ce ámplu de bucurie sufletul ori-cărui român.

Miliția de linie — feciori románi — deminéta la 9 óre eși în paradă cu musica militară la biserica románescă.

Sub decursul sântei litargii la anumite locuri mi-liția dând salve, musica intoná imnul împératului. Inteligența română, oficerii comandanti și oficerii románi, miliția și poporul, ba chiar și străini asistau și ascultau frumósele cântări, și priviau atrăgătórele ceremonii ale ritului oriental.

A vedé poporul român din Bistrița la biserica, acest popor binecuvénat de Dđeu cu atáta frumóséta, curățenie și onestitate, este o fericire.

Portul femeilor din Bistrița, unul din cele mai frumóse românești, împreunat cu curățenia și gustul ce caracteriséază aceste femei — e un model. Lumea civilisată o știe acésta, numai noi nu o șcim destul. Nu trece an să nu vedem pe aici pictori și fotografi ámbland a culege porturi și costume, cu scopul de a le arétá lumii iubítóre de frumos.

Aceste picturi și fotografii trec țeri și trec mări, și colé mai târđiu te tredești vedénd zadia, iia románescă în jurnalul de modă. poreclite cusuturi „alt deutsch“ și ce mai șciu eu cum.

Dar me abátui. Am dorit să spun cu bucurie, că avurám o petrecere și o sərbătóre; o petrecere románescă și o sərbătóre frumósă. Sė sperám, că zelul inteligenței románe din Bistrița nu va lăsá nici pe viitor ocașiunile bine venite a se 'ntálni, a se pricepe și a se uní.

Literatura și arte.

Romeo și Julieta, dramă în 5 acte de Shakespeare, tradusă în versuri de dl Dimitrie Ion Ghica, a eșit de sub tipariu la București. Un volum frumos tipárit ce se aflá de vëndare la librării pe prețul de 3 lei.

Robinson cel june, tradus de dl S. Pamfilin, directorul școlei „Tudor Vladimirescu“, a eșit de sub tipariu editat de librăria Samitca din Craiova. Se găsește de vëndare pe la librării pe prețut de lei 2,50. Legat elegant, pentru daruri de anul nou, costá lei 4,50.

Diuaristic. „Fóia bisericescă“, pe care o anunțiarám, a apărut la Blaș, redigiată de dl dr. Alesandru Grama, ve eși de dóuë ori pe lună, prețul pe an 3 fl. — „Fóia scolastică“ asemenea a eșit la Blaș, redigiată de dl I. German, și acésta va eși de dóuë ori pe lună cu prețul de 3 fl. pe an. — „Argeșul“ diar politic, a apărut la Pitești. — „Educatóru“ e titlul unui diar pedagogic și literar din București, care va fi organul corpului didactic din „Asilul Elena Dómna“ și „Athenevl Elisabetan“ și va fi redactat de dl dr. Barbu Constantinescu. — „Pactul Social“ se numește un nou diar politic, al dlui G. Mărzescu, care va apăre la Iași, în tóte ăilele de lucru. — „Unirea“ se numește un alt diar politic care a apărut la Focșani. — „Biserica románă“ se numește un nou diar sėptémánal, care a eșit la București, sub direcțiunea arhierelui Calistrat.

Musicalie nouă. La Taborszky și Parsch în Budapesta a apărut: „Jut-e néha...“ de Abrányi Kornél. Prețul 1 fl. — „Ne m'oubliez pas!“ gavotte, pentru pian de Charles Klepsch, prețul 90 cr. — Un cântec poporal, prețul 50 cr.

C e e n o u ?

Șciri personale. Dl Alesandru Nedelcu, fost me-seriaș, actualminte proprietar de casă în Budapesta, s'a făcut membru fondator al Societății „Petru Maior“, dáruiindu-i 100 fl. — Dl Iosif Pop, jude reg. în Brașov, a tost numit judecător la tabla de apel din Têrgul-Mureșului. — Dl dr. George Crăinicean, unul dintre cei mai diligenți colaboratori ai noștri, a fost ales membru ordinar al Societății medicilor din Budapesta.

Hymen. *Dl Ioan Căpitan*, candidat de preot în dieceasa Aradului, ș-a logodit de soție pe dșora Florea Juriș în Labasint.

La concursurile Academiei Române s'au prezentat până la 31 dec. 1882 următoarele cărți: I *Pentru premiile Nasturel de 4000 lei și H. Radulescu de 5000 lei.* 1) Iosif Fericeanu: Logica. 2) Gr. Crainicean: Curs de fortificațiune pasageră. 3) Colonel. G. Botean: Don Alfonso de Castilia, melodramă în trei acte. 4) G. Meitani: Studii asupra constituțiunii Românilor fasc. VI și VII. 5) Ioan Nenitescu: Șoimii dela Resboieni (poesie). 6) A. D. Xenopol: Studii economice. 7) I. Negre: Viața, lucrările și scrierile lui George Asachi. 8) B. P. Hășdău: Din istoria limbei române. 9) Dr. M. Gaster: Literatura populară română. Partea I. 10) T. Păcățan: Flori de toamnă. 11) Bonifaciu Florescu: Portofoliul Român, revistă. — II. *Pentru premiul didactic de 1500 lei.* 1) M. Străjan: a) Manual de gramatica limbei române I. II. III. Fonetica. Etimologia și Sintactica. b) Stilistica. 2) Vasile Mandrean: Gramatica română în școlile elementare. 3) G. Dem. Teodorescu: Tractat de versificare latină. 4) I. Manliu: a) Curs de compozițiuni și stil. b) Curs elementar de literatură. Ieră pentru premiile: Nasturel de 5000 lei: Istoria tipografiei la Români — Lazar, 5000 lei: Studiu asupra agriculturii, industriei și comerțului în România. — Alesandru Ion Cuza de 4000 lei: Istoria Românilor din Dacia trăiană dela Aurelian până la fundarea principatelor Moldova și Țera-românescă — nu s'au prezentat nici un manuscris.

Serbarea Vulcan la Beiuș. Tinerimea studioasă dela gimnasiul superior rom. gr. c. de Beiuș, precum în anii trecuți așa și în anul acesta scolastic, a ținut în 25 dec. 1882 st. n. ședință publică în memoria fericitului și nemuritoriului fundator al institutului, episcopul Sămuil Vulcan, după programa următoare: 1) „Ștefan cel mare și muma lui“, executat de corul instrumental, sub conducerea Cl. D. Augustin P. Balaș profesor gimnasial. 2) „Cuvânt de deschidere“, rostit prin Rds. D. Petru Mihiuțiu director gimnasial. 3) „La fille du Regiment“, Donizetti, executat de corul instrumental. 4) „Disertațiune“ ținută de Georgiu Popoviciu stud. de cl. VIII gimn. 5) „Cunoșceți țera...“ executată de corul vocal sub conducerea Cl. D. Ioan Butean prof. gimnasial. 6) „Păcurariul“, executat prin I. Milian, R. Iorgoviciu, A. Kien, și Cl. D. Augustin P. Balaș. 7) „Un devotament familiei Hurmuzachi“ de A. Mureșan, declamată prin Tr. Puticiu stud. de cl. VIII gimn. 8) „Adio florei“ execut. de corul voc. 9) „Kont“ Garay, declamată de V. Bistran stud. de cl. VIII gimn. 10) „Ardeleana“ execut. de corul instrumental. 11) „Ad Augustum“ de Horatiu, declamată prin Ioan Pietran stud. de cl. VIII gimn. 12) „Luntrașul“ execut. de corul vocal. 13) „Die Bürgschaft“ de Schiller, declamată de G. Candrea, stud. de cl. VII gimn. 14) „Cântecul gintei latine“, poesie de V. Alecsandri, esec. de corul vocal. 15) „Marș de victorie“, esec. de corul instrum. 16) „Peneș Curcanul“, poesie de V. Alecsandri, decl. de V. Oltean stud. de cl. VIII gim. 17) „Hora Curcanilor“, esec. de corul instrumental. 18) „Cuvânt de închidere“, rostit prin Rds. D. Petru Mihiuțiu director gimnasial. 19) „La revedere“, executat de corul instrumental.

Balul pentru săraci în București, care s'a dat sâmbăta trecută în sala teatrului Național a avut, precum cetim din „Românul“, un succes deplin. Rare ori s'a văzut o așa afluiță de lume; costumele naționale erau reprezentate în mai mare număr de cât ori când, ceea ce dădea balului un aspect din cele mai splendide. Pe lângă tombola, s'au vândut și mai multe obiecte la licitație în folosul săracilor, între care cităm

o bombonieră, ornată de regina și purtând semnătura Sa, un paravan cu picturi de principesa Bibescu, mai multe lucrări de artă dăruite de sculptorul Georgescu, etc. Regele a onorat cu preșința Sa acest bal; Regina însă, fiind cam indispusă, n'a putut veni. Balul a ținut până într'un târziu în cea mai mare animațiune și veselie.

Balul reuniunii femeilor române din Sibiu s'a ținut în 23 l. c. și a avut un succes complet, precum se și putea aștepta dela o inteligentă atât de imposantă, de care poșede și Sibiu. Presidenta Reuniunii dōmna Maria Cosma n. Roman și celelalte dōmne patronese ale Reuniunii au încântat publicul cu afabilitatea ddlor. Cu acēsta ocaziune ni seraporteză, că și Reuniunea română de cântări din Sibiu a dat la 18 l. c. o petrecere cu joc, care a avut un caracter familiar și a reeșit bine.

Bene-Merenti cl. I s'a acordat dīlele trecute și următoarelor persōne: dlui F. V. Miklosich pentru publicațiuni filologice române, dlui Louis Wiest pentru merite artistice, dlul Eremia Circa pentru lucrări didactice, dlui D. A. Laurian pentru merite didactice, dlui Al. Lambrior pentru publicațiuni filologice; cl. II dlui Ștefan Pop pentru publicațiuni didactice și economice, dlui Mihaiu Străjan pentru lucrări didactice, dlui G. Georgescu sculptor pentru merite artistice, dlui Mirea Dumitrescu pictor pentru merite artistice, dlui Iuliu I. Roșca pentru serieri literare, dlui V. Moga pentru diverse publicațiuni agricole, dlui G. O. Garbea pentru publicațiuni literare.

Serată română în Biserica-Albă. La inițiativa dlui I. M. Roșu, președintele corului vocal român din Biserica-albă, acest cor a dat de curēnd o serată, care a reeșit escelent. Afară de producțiunile corului au luat parte și două dame, și anume dna Cornelia Andreieviciu esecutând pe pian piesa „Jocul Dinelor“, și domnișora Crisțiana Popoviciu cântând din violină „Romă și Julieta“. Ambele diletante au fost întimpinate cu aplause. După concert urmă danțul, care începū cu „Hora“, jucându-se și „Romana“. Petrecerea dură până 'n albă dī.

Mamele române. „Românul“ află, la București prin inițiativa dnelor Cămpineanu, Stirbei și altele, s'a compus un comitet de dame, care a decis deschiderea unui liceu pentru a permite părinților să-și educe copiii în țera. O comisiune aleasă în acest scop și compusă de dr. Felix, Emil Costinescu, Gr. Manu, G. Cantacuzino și F. C. Robescu a avut mai multe întruniri, în cari a format statutele pentru organizarea unui asemenea institut și adunarea fondurilor necesare. Mercuri sēră, în localul societății „Concordia“, s'a adunat comitetul damelor, spre a discuta acele statute și a luă ultimele decisiuni. Dorim succes unei asemenea întreprinderi, luată din inițiativa mamelor române.

Necrolōge. *Iulia Berariu*, născută Andreievici Morariu, soția dlui Artemiu Berariu, protopresbiter și paroc în Cēhor lângă Cernăuți, fica Esc. Sale actualului mitropolit din Bucovina Andreieviciu Morariu, a încetat din viață la 6/18 l. c. în etate de 38 ani. Repausata a fost un model de femeie română, iubindu-și cu căldură limba națională și spriginind cu zel literatura noastră. Perderea ei este simțită adânc de cătră românii din Bucovina. — *Petru Oprea*, cetățean destins în Lugoș, a încetat din viață la 4 jan. st. n. în etate de 64 ani, lăsând în doliu pe soția sa Maria, pe fiii Ioan și Ștefan, pe fiicele Iulia și Maria, precum și pe nepoții Constantin, George și Ioan, Elena măritată Ianculescu și Sidonia măr. Popoviciu. — *Ioan Marin*, c. r. căpitan in pensiuine, a murit la Caransebeș, la 31 dec. st. n. în etate de 66 ani, gelit de soția Ana, de fiii și fiicele: Nicolau supratenente în reg. 61, Iosif su-

pratenente în bat. prim. de artilerie, Aureliu controlor-comptabil, Iulia și Ana. *Ecaterina Panga*, văduva fostului director de școle în Năsăud și Orlat, a murit în Sibiu la 22 jan. în etate de 74 ani; o plâng: Ecaterina Popoviciu n. Mincu ca cumnată, Ioan Onițiu și Ioan Crețiu ca gineri; Victoria Schneider n. Onițiu, Ioan, Elera, Leontina, Emilian Onițiu și Victoria Crețiu ca nepoțe; Elisabeta Bugarschi, Elena Nadașdi, Areti Wagner n. Popoviciu, Meltiades, Constantin și Demetriu Popoviciu, ca nepoți de frate.

Logogri f

de Maria Macavei.

Sunt o literă ș-un sunet,
Cunoscută de lung timp;
Fără mine nu e carte
Astăzi pe acest pământ.

Dacă mai puri lângă mine
O literă chiar la fine,
Atuncea eu scormonesc
Tot pamântul strămoșesc.

Mai pune-o literă 'n codă
Și atunci voi consumă
Ori și ce ființă șodă
Făr de a me înfioră.

Acum pune-mi înainte
Un mic sunet cunoscut
Și un lucru m'am făcut
Ce produce 'ntemplăminte
Și care-i bun une-ori
Dar și rău de multe ori.

Ceteșce-me înapoi,
Și pe toți Deil me jor,
Că fetele deia voi
Tôte — după mine mor!

Terminul de deslegare e 8 februarie Ca totdeuna, și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

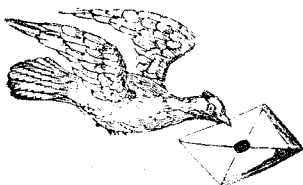
Deslegarea logogrifului din nr. 50: Malta, Ablativ, Transvaal, Iravaddy, Leonidas, Dracon, Aristide, Phurim, Observator, Numerita, Ionic*.

Literele inițiale cetite de sus în jos dau numele: „Matilda Poni“, ier cele finale cetite din jos în sus dau numele „Carmen Sylva“.

Bine l'au deslegat dómnele și domnișorele: Sidonia Tulea n. Frențiu, Victoria Lupan, Aurelia German, Virginia German, Emilia C. Nicóra, Matilda și Georgina Popa, Eufrosina Popescu și dl Ioan Ciureiu.

Premiul l'a obținut domnișora Eufrosina Popescu.

Poșta Redacțiunii.

Dlui G. P. in Iasi. A sosit. Mulțămim. Salutări cordiale.

Dlui P. D. in B. Ne bucurăm de rentelnire. I vom face loc cât mai curând, așteptând și altele.

Lugosi. O abonantă. Poesile se pot publica, dar ce nume se subsemnăm?

Dnei I. T. in B. R. Ofertul dvostre s'a trâmăis aceluia bonant al nostru; primind respunsul, vi-l vom împărțăși îndată.

Versuri nepublicabile: La o copilă, Amintiri, Tómnă, Pa-
ciența, Incede-te în steluțe, La anul nou, La o blondă, În des-
perare, De-ai ști, Ingrigire.

Caducita.ea. S'a publicat în „Șeșetóre“ sub alt ti llu. Tra-
ducerea din Schmidt nu a reușit.

Călındarul săptămânei.

Điua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sër- bătorile.	Sórele resare	Sórele apure
Duminecă	16	28	Ap. Petru.	7 21	4 8
Luni	17	29	Păr. Antonie.	7 20	4 9
Martți	18	30	Păr. Atanasie.	7 19	4 11
Mercuri	19	31	Păr. Macariu.	7 18	5 12
Joi	20	1	† Păr. Eftimie.	7 18	5 13
Vineri	21	2	Păr. Maxim.	7 16	5 15
Sâmbetă	22	3	Ap. Timotei.	7 15	5 17

Cătră cetitorii „Familiei“.

Ierăș ne aflăm în pozițiunea plăcută d'a puté scrie în lista colaboratorilor noștri două nume.

Dna *Constanța de Dunca Schiau*, atât de bine cunoscută publicului român din scrierile sale, a reintrat între colaboratorii noștri, promițendu-ne în curënd o schiță din tipurile bucureșcene, după care sperăm că vor urmá altele. Titlul celei d'intei va fi: „Cocóna Ba-
lașica“.

Asemene avem și spriginul spiritual al dlui *Ioan cav. de Puscariu*, care ni-a și pus la dispozițiune o poemă mai lungă, ce se va publica în nrul viitor.

Astfel dară în activitatea noastră vom fi ajutați de

colaboratorii noștri

DD.: V. Alecsandri, dr. A. P. Alexi, Vinc. Babeș, Iason Bianco, V. R. Buticescu, Al. Candiano-Popescu, Teodor Ceonte, dr. George Crăinicean, Nicolae Densușian, Petru Dulfu, Constanța de Dunca Schiau, Marcu Emilian, Spiniu Ghimpescu, Petru V. Grigoriu, Ion N. Iancovescu, P. Ispirescu (Unchiașul Sfátos.) Ioan Lazariciu, Sim. Manguca, S. Fl. Marian, dr. At. M. Marienescu, I. T. Mera, Veronica Micle, dr. Ioan Moga, V. B. Muntescu, D. O. Olinescu, T. V. Păcățian, George Pocrean, M. Pompiliu, Matilda Poni, Ioan cav. de Puscariu, Iuliu I. Rosca, Teodor Roșu, Carol Scrob, dr. Grigore Silași, Gr. Sima a lui Ion, Ioan Slavici, A. C. Sor, Maria Suciú, G. D. Teodorescu, Ilie Trăila, Rosa Trandafir, V. A. Urechia, Ștefan Velovan, dr. George Vuia.

Ne rugăm ca abonamentele să se rennoiéscă de timpuriu; cei ce nu mai vor să fie abonații noștri, binevoiescă a ne înapoiá nrl acesta, ca să-i ștergem din registrul abonaților. Dela aceia, cari nu ni vor responde costul de abonament în timp de 10 đile, il vom încassá prin ramburse poštale, căci á conto nu pot să dăm fóia nimenuia.

În administrațiunea noastră se mai află de vân-
dare: „Catastihul Dracului“ călındar glumet pe anul
1883, prețul 40 cr.

Redacțiunea Familiei

Proprietar, redactor respundător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy in Oradea-mare. Strada principală nr. 274.